

Funkcjonowanie w banku procedury anonimowego zgłaszania naruszeń

Trafnie wskazuje się w literaturze, że na poziomie europejskim nie wprowadzono dotychczas kompleksowych rozwiązań dotyczących anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych oraz ochrony tzw. sygnalistów, czyli – najogólniej rzecz ujmując – osób, które takich zgłoszeń dokonują¹. Od kilku lat w literaturze wskazuje się pozytywne walory w wielu aspektach płynące z wprowadzenia tego typu procedur w organizacji² oraz podejmuje się próby określenia pozycji sygnalistów³.

KAMIL MAJEWSKI

Obowiązek funkcjonowania w banku systemu anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych wynika z art. 9 ust. 2a p.b.⁴, który został wprowadzony 1.11.2015 r. Szczegółowe wymogi dotyczące organizacji tego systemu zostały określone dopiero w 2017 r. w drodze aktu wykonawczego do p.b.⁵, które co do zasady weszło w życie 1.05.2017 r.

Regulacyjne tsunami 2018 r., podyktowane m.in. koniecznością wdrożenia do polskiego porządku prawnego MiFID II⁶ oraz IV Dyrektywy AML⁷,

¹ Por. Ł. Cichy, *Whistleblowing w bankach*, Komisja Nadzoru Finansowego, Warszawa 2017, s. 9.

² Por. M. Andrzejewski, *Whistleblowing, czyli demaskacja pracownicza w zarządzaniu zasobami ludzkimi*, Acta Universitatis Lodzensis, Folia Oeconomica 288, Łódź 2013; R. Śroka, C. Taxand, *Whistleblowing, czyli zapobieganie zagrożeniom*, Harvard Business Review 2013, dodatek 4; D. Pauch, *System anonimowego informowania o nadużyciach w przedsiębiorstwie – whistleblowing*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 695, Szczecin 2011.

³ Ł. Kobroń, *Czy Polskę czeka era „etycznych donosów”? Społecznonprawne aspekty działania Whistleblowera*, Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ. Nauki Społeczne 2015, nr 1 (10), Kraków 2015.

⁴ Ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1876, ze zm.), dalej: „p.b.”.

⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 6.03.2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w banku (Dz.U. poz. 637), dalej: „rozporządzenie MRiF z 6.03.2017 r.”.

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z 15.05.2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.Urz. UE L nr 173, s. 349, ze zm.), dalej: „MiFID II”. Zob. także związane z nią rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z 15.05.2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 638/2012 (Dz.Urz. UE L nr 173, s. 84, ze zm.), dalej: „rozporządzenie nr 600/2014”.

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z 20.05.2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.Urz. UE L nr 141, s. 73), dalej: „IV Dyrektywa AML”.